

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

Γνώμη 2/2021

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 322, ΣΛΕΕ)

σχετικά με την πρόταση
κανονισμού του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου για τη θέσπιση του
αποθεματικού προσαρμογής στο
Brexit [COM(2020) 854 final]

Περιεχόμενα

	Σημείο
Εισαγωγή	01-06
Σχόλια	07-38
Διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων	08-09
Κανόνες για την απόδοση των ιδίων πόρων	10-13
Καθεστώς σχετικά με τους τόκους υπερημερίας	14-18
Διαχείριση των μη ανακτήσιμων ποσών ΠΙΠ	19-24
Διαδικασίες για την επίλυση διαφορών	25-35
Συνέπεια των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση διαφορετικών ιδίων πόρων	36-38
Συμπέρασμα	39-42
Παράρτημα – Προτεινόμενες από το ΕΕΣ αλλαγές στην πρόταση της Επιτροπής	

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 322, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ [COM(2021) 327 final της 25.6.2021, 2021/0161(NLE)],

το αίτημα του Συμβουλίου για γνωμοδότηση, το οποίο περιήλθε στο Συνέδριο στις 6 Ιουλίου 2021,

την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ¹,

τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών², όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2016/804, της 17ης Μαΐου 2016³,

τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς εισπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον ΦΠΑ⁴, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021⁵,

τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/768 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της

¹ ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.

² ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39.

³ ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 85.

⁴ ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9.

⁵ ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 9.

Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014⁶,

τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης του εν λόγω ιδίου πόρου, για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών και για ορισμένες πτυχές του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ⁷, και

τις προηγούμενες γνώμες που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο⁸ για το σύστημα των ιδίων πόρων της ΕΕ και, ιδίως, τις γνώμες 7/2015 και 5/2018.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕ ΩΣ ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ:

⁶ ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 1.

⁷ ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 15.

⁸ Γνώμες 11/2020 (ΕΕ C 26 της 22.1.2021, σ. 1), 5/2018 (ΕΕ C 431 της 29.11.2018, σ. 1), 7/2015 (ΕΕ C 5 της 8.1.2016, σ. 1), 7/2014 (ΕΕ C 459 της 19.12.2014, σ. 1), 2/2012 (ΕΕ C 112 της 18.4.2012, σ. 1), 2/2008 (ΕΕ C 192 της 29.7.2008, σ. 1), 2/2006 (ΕΕ C 203 της 25.8.2006, σ. 50), 4/2005 (ΕΕ C 167 της 7.7.2005, σ. 1) και 7/2003 (ΕΕ C 318 της 30.12.2003, σ. 1).

Εισαγωγή

01 Ουσιαστική μεταρρύθμιση του συστήματος χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) έχει να γίνει από το 1988. Κατά τα τελευταία 33 έτη, οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ) και οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) αποτελούν τις βασικές κατηγορίες εσόδων.

02 Στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027, μια νέα «απόφαση περί ιδίων πόρων»⁹ τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2021 και εφαρμόζεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021, κατόπιν της ολοκλήρωσης της διαδικασίας κύρωσής της από τα κράτη μέλη. Το αναθεωρημένο σύστημα χρηματοδότησης της ΕΕ διατήρησε τις τρεις υφιστάμενες πηγές εσόδων, επιφέροντας ωστόσο ορισμένες αλλαγές σε δύο εξ αυτών (στους ΠΙΠ και στον ίδιο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ). Επίσης, εισήγαγε έναν νέο ίδιο πόρο ο οποίος συνίσταται στις εθνικές εισφορές που βασίζονται στο βάρος των μη ανακυκλωμένων απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών.

03 Το ισχύον νομικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή της απόφασης περί ιδίων πόρων περιλαμβάνει δύο κανονισμούς που αφορούν την απόδοση των ιδίων πόρων: έναν για τους ΠΙΠ και τους βασιζόμενους στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ ίδιους πόρους (κανονισμός για την απόδοση των ιδίων πόρων)¹⁰, και έναν άλλο σχετικά με τον νέο ίδιο πόρο που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών¹¹. Επίσης, υπάρχει ένας χωριστός κανονισμός ο οποίος διέπει ορισμένα καθεστάτα είσπραξης του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ¹².

04 Ο κανονισμός για την απόδοση των ιδίων πόρων αποτελεί βασικό πυλώνα του συστήματος χρηματοδότησης της ΕΕ και θεσπίζει τις διαδικασίες απόδοσης των ανωτέρω τριών ιδίων πόρων στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Αποσκοπεί στη διασφάλιση τόσο της έγκαιρης είσπραξης των ιδίων πόρων όσο και ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών. Η τρέχουσα έκδοση του κανονισμού αυτού τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2016 και εφαρμόζεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2014.

⁹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου (βλέπε υποσημείωση 1).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου (βλέπε υποσημειώσεις 2 και 3).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου (βλέπε υποσημείωση 7).

¹² Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου (βλέπε υποσημείωση 5).

05 Στις 25 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της¹³ για κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων, προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των ιδίων πόρων (εφεξής «η πρόταση»). Η πρόταση ανταποκρίνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουλίου 2020¹⁴, σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή καλείτο να «αξιολογήσει αν χρειάζεται να υποβάλει πρόταση για την αναθεώρησή του [του εν λόγω κανονισμού], προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις ως προς την απόδοση ιδίων πόρων». Στις 6 Ιουλίου 2021, το Συμβούλιο ζήτησε από το ΕΕΣ να γνωμοδοτήσει σχετικά με την εν λόγω πρόταση.

06 Η εν προκειμένω γνώμη αξιολογεί κατά πόσον οι προτεινόμενες τροποποιημένες διατάξεις του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων συνάδουν με τον στόχο της βελτίωσης του καθεστώτος απόδοσης των εν λόγω πόρων, τον οποίο καθόρισε στην πρότασή της η Επιτροπή. Η αξιολόγησή μας λαμβάνει υπόψη τον πιθανό αντίκτυπο της πρότασης στον προϋπολογισμό της ΕΕ, τις γενικές αρχές του εσωτερικού ελέγχου, καθώς και τα αποτελέσματα προηγούμενων ετήσιων εκθέσεων και γνωμών μας στον τομέα των ιδίων πόρων. Στη γνώμη που διατυπώνουμε συμπεριλαμβάνουμε προτάσεις προς εξέταση από την Επιτροπή και τους νομοθέτες.

¹³ COM(2021) 327 final της 25.6.2021.

¹⁴ EUCO 10/20, έκτακτη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (17, 18, 19, 20 και 21 Ιουλίου 2020), συμπεράσματα, σημείο 142.

Σχόλια

07 Τα σχόλιά μας επί της πρότασης ομαδοποιήθηκαν στις ακόλουθες κατηγορίες, οι οποίες καλύπτουν τις σημαντικότερες, κατά την άποψή μας, αλλαγές που πρότεινε η Επιτροπή (με παραπομπή στις σχετικές διατάξεις):

- α) διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων (άρθρο 9, παράγραφος 1),
 - β) κανόνες για την απόδοση των ιδίων πόρων (άρθρο 10α, παράγραφος 2, και άρθρο 10β, παράγραφος 5),
 - γ) καθεστώς σχετικά με τους τόκους υπερημερίας (άρθρο 12, παράγραφος 3, και άρθρο 12, παράγραφος 5),
 - δ) διαχείριση των μη ανακτήσιμων ποσών ΠΙΠ (άρθρο 13, παράγραφος 2),
 - ε) διαδικασίες για την επίλυση διαφορών (άρθρο 10β, παράγραφος 7, άρθρο 13, παράγραφος 5, και άρθρο 13β), και
- στ) συνέπεια των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση διαφορετικών ιδίων πόρων.

Διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων

08 Η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα η Επιτροπή να ανοίξει έναν **κεντρικό λογαριασμό ιδίων πόρων** στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της επιλογής της για την είσπραξη των καταβαλλόμενων από τα κράτη μέλη πληρωμών¹⁵. Η εν λόγω δυνατότητα θα προστεθεί ή θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο δυαδικό σύστημα το οποίο περιλαμβάνει τη διαχείριση, αφενός, λογαριασμών που ανοίγονται στο όνομα της Επιτροπής στα δημόσια ταμεία ή στις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, και, αφετέρου, λογαριασμών που ανοίγονται στο όνομα της Επιτροπής σε εμπορικές τράπεζες. Το σύστημα συνδέεται με μεγάλο αριθμό τραπεζικών εμβασμάτων, ποικίλου όγκου, τα οποία πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή κατόπιν αιτήματος της τελευταίας. Κατόπιν αιτήματος που διατύπωσαν τα κράτη μέλη, η θέσπιση του προτεινόμενου κεντρικού ταμείου της Επιτροπής θα υλοποιηθεί στο μέλλον σε προαιρετική βάση.

¹⁵ Άρθρο 9, παράγραφος 1, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις προτεινόμενες αλλαγές σχετικά με τη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων

09 Ένας κεντρικός λογαριασμός ιδίων πόρων θα συνέβαλε στην απλούστευση του ταμειακού συστήματος και θα έδινε τη δυνατότητα για κοινή προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων. Θα μπορούσε ενδεχομένως να συμβάλει στη μείωση του αριθμού και της συχνότητας των τραπεζικών εμβασμάτων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή. Παρόλο που το νέο αυτό μοντέλο ενδέχεται να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση που απορρέει από τη χρήση πολλών τραπεζικών λογαριασμών, επισημαίνουμε ότι η πρόταση δεν στηρίζεται σε λεπτομερή ανάλυση κόστους-οφέλους της κεντρικής διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων τόσο για την Επιτροπή όσο και για τα κράτη μέλη. Επιπλέον, δεν έχουν ακόμη καθοριστεί οι λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία στην πράξη του εν λόγω συστήματος κεντρικής διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων. Ως εκ τούτου, δεν είμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε πλήρως κατά πόσον η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων δύναται να βελτιώσει τον τρόπο απόδοσης των εν λόγω πόρων.

Κανόνες για την απόδοση των ιδίων πόρων

10 Η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβαίνουν σε **προκαταβολές των βασιζόμενων στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ ιδίων πόρων**, ιδίως στο πλαίσιο του διορθωτικού προϋπολογισμού της ΕΕ κατά το τέλος του έτους¹⁶. Πρόκειται για κατ' εξαιρέση διαδικασία βασιζόμενη σε υφιστάμενη διοικητική πρακτική, η οποία υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος που υποβάλλουν τα κράτη μέλη τουλάχιστον τρεις εβδομάδες πριν από την πραγματοποίηση της προκαταβολής. Τα κράτη μέλη ζητούν την πραγματοποίηση των εν λόγω προκαταβολών κυρίως για λόγους που σχετίζονται με την κατάρτιση του οικείου εθνικού προϋπολογισμού. Ορισμένα κράτη μέλη προτιμούν να καταβάλλουν τις εισφορές το ίδιο έτος με αυτό του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο του οποίου ζητείται η εισφορά, παρόλο που η πρόσκληση καταβολής των σχετικών κεφαλαίων προβλέπει την απόδοση των ιδίων πόρων τον Ιανουάριο του επόμενου έτους.

11 Η Επιτροπή προτείνει επίσης την **αναβολή της προθεσμίας για την απόδοση των προσαρμογών στους βασιζόμενους στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ ιδίους πόρους προηγούμενων οικονομικών ετών** (εφεξής «τα υπόλοιπα») από τον Ιούνιο του έτους

¹⁶ Άρθρο 10α, παράγραφος 2, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

κατά το οποίο η Επιτροπή ενημέρωσε τα κράτη μέλη για τα εν λόγω ποσά (έτος N+1) στον Μάρτιο του επόμενου έτους (N+2)¹⁷. Τα εν λόγω υπόλοιπα έχουν ως αποτέλεσμα την ανακατανομή του συνολικού ποσού μεταξύ των κρατών μελών με βάση τα αντίστοιχα μερίδια που διαθέτουν στον βασιζόμενο στο ΑΕΕ ίδιο πόρο.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τους προτεινόμενους κανόνες για την απόδοση των ιδίων πόρων

12 Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τις προτεινόμενες διατάξεις σχετικά με τις προκαταβολές, καθότι επισημοποιούν υφιστάμενες πρακτικές και παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στα κράτη μέλη. Επιπλέον, είναι ουδέτερες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, δεδομένου ότι τυχόν επιπλέον κόστος που συνδέεται με τις προκαταβολές, όπως ο αρνητικός τόκος, θα επιβαρύνει τα κράτη μέλη.

13 Υποστηρίζουμε την αναβολή της προθεσμίας για την απόδοση των υπολοίπων στους βασιζόμενους στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ ιδίους πόρους, καθότι διασφαλίζει μεγαλύτερη προβλεψιμότητα σχετικά με τις πληρωμές που πρέπει να καταβάλλουν τα κράτη μέλη και ενδέχεται να βελτιώσει τις διαδικασίες κατάρτισης των εθνικών προϋπολογισμών. Κατά το παρελθόν, είχαμε υποστηρίξει την προτεινόμενη διαδικασία για αύξηση του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί από την ημερομηνία ενημέρωσης έως τη στιγμή κατά την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να αποδώσουν τα αιτούμενα ποσά¹⁸. Η πρόταση είναι ουδέτερη για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, θα μειώσει δε περαιτέρω τη δημοσιονομική και την περί ρευστότητας αβεβαιότητα στα κράτη μέλη, βελτιώνοντας έτσι το σύστημα των ιδίων πόρων.

Καθεστώς σχετικά με τους τόκους υπερημερίας

14 Η πρόταση αυξάνει το κατώτατο όριο για την παραίτηση από τους τόκους υπερημερίας για την καθυστερημένη καταβολή των ιδίων πόρων από τα 500 ευρώ στα 1 000 ευρώ¹⁹, προκειμένου να βελτιωθεί η οικονομική αποδοτικότητα των διαδικασιών ανάκτησης. Επίσης, επεκτείνει την επιβολή ανώτατου ορίου στους τόκους υπερημερίας για την καθυστερημένη καταβολή των ιδίων πόρων, το οποίο δεν υπερβαίνει επί του παρόντος τις 16 εκατοστιαίες μονάδες, και σε παλαιότερες

¹⁷ Άρθρο 10β, παράγραφος 5, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

¹⁸ Σημείο 11 της γνώμης 7/2015 του ΕΕΣ.

¹⁹ Άρθρο 12, παράγραφος 3, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

περιπτώσεις, για τις οποίες δεν ισχύει το εν λόγω ανώτατο όριο σύμφωνα με τους τρέχοντες κανόνες²⁰. Κατά το παρελθόν, ορισμένα κράτη μέλη είχαν συσσωρεύσει πολύ μεγάλα ποσά οφειλόμενων τόκων υπερημερίας βάσει των κανόνων που προβλέπονταν στον κανονισμό για την απόδοση των ιδίων πόρων (επιτόκιο προσαυξανόμενο κατά 0,25 εκατοστιαίες μονάδες για κάθε μήνα υπερημερίας).

15 Προκειμένου να μη συσσωρεύονται δυσανάλογα ποσά τόκων, η προηγούμενη τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων²¹ είχε ήδη επιβάλει ανώτατο όριο 16 εκατοστιαίων μονάδων στην προσαύξηση του επιτοκίου σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας για την απόδοση των ιδίων πόρων. Ο εν λόγω κανόνας εφαρμόστηκε για τους τόκους υπερημερίας επί των ιδίων πόρων που κατέστησαν ληξιπρόθεσμοι μετά την 1η Οκτωβρίου 2016. Στο παρελθόν, είχαμε επιδοκιμάσει την πρόταση για την επιβολή ανώτατου ορίου στην προσαύξηση του σχετικού επιτοκίου²².

16 Η πρόταση επεκτείνει την επιβολή ανώτατου ορίου στην προσαύξηση του επιτοκίου στις περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής το ισχύον ανώτατο όριο, ήτοι στις περιπτώσεις καθυστερημένης καταβολής ιδίων πόρων που οφείλονταν πριν από την 1η Οκτωβρίου 2016. Η Επιτροπή εκτιμά ότι η πρόταση ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση των εσόδων από τόκους που εισπράττονται για τον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά 27,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Μεταξύ του 2015 και του 2019, μόλις πέντε κράτη μέλη όφειλαν άνω του 70 % των τόκων υπερημερίας.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά το προτεινόμενο καθεστώς σχετικά με τους τόκους υπερημερίας

17 Επιδοκιμάζουμε τον διπλασιασμό του κατώτατου ορίου για την παραίτηση από τους τόκους, ο οποίος είναι πιθανό να βελτιώσει την οικονομική αποδοτικότητα των διαδικασιών ανάκτησης. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι η εν λόγω αύξηση θα αποβεί επωφελής μόνο σε επτά από τις 94 περιπτώσεις ετησίως²³, επομένως ο αντίκτυπός της θα είναι περιορισμένος. Εντούτοις, αναγνωρίζουμε ότι το καθεστώς σχετικά με

²⁰ Άρθρο 12, παράγραφος 5, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

²¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου (βλέπε υποσημείωση 3).

²² Σημείο 17 της γνώμης 7/2015 του ΕΕΣ.

²³ Μέσος όρος βάσει των παρεχόμενων από την Επιτροπή πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τις περιπτώσεις τόκων υπερημερίας για τα έτη 2018, 2019 και 2020.

τους τόκους υπερημερίας πρέπει επίσης να παρέχει ισχυρό κίνητρο στα κράτη μέλη για την εμπρόθεσμη πληρωμή των οφειλομένων.

18 Συμφωνούμε ότι η προτεινόμενη επέκταση της επιβολής ανώτατου ορίου στην προσαύξηση των τόκων υπερημερίας απλουστεύει το τρέχον σύστημα στο σύνολό του, επισημαίνουμε ωστόσο ότι μπορεί να επωφεληθούν από αυτήν κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση έγκαιρης καταβολής πληρωμών.

Διαχείριση των μη ανακτήσιμων ποσών ΠΙΠ

19 Τα κράτη μέλη εισπράττουν τελωνειακούς δασμούς, για τους οποίους προβλέπεται ειδική λογιστική καταχώριση και τους οποίους αποδίδουν σε μηνιαία βάση στην ΕΕ. Για τους δασμούς που έχουν βεβαιωθεί αλλά δεν έχουν ακόμη καταβληθεί από τον εισαγωγέα προβλέπεται καταχώριση σε χωριστούς λογαριασμούς των κρατών μελών. Αυτό μπορεί να συμβαίνει για διάφορους λόγους, παραδείγματος χάριν σε περίπτωση προσφυγής από εισαγωγέα κατά της απόφασης βεβαίωσης τελωνειακών οφειλών, σε περίπτωση μη πληρωμής ή σε περίπτωση κήρυξης αφερεγγυότητας του εισαγωγέα.

20 Τα ποσά που καταχωρίζονται σε χωριστή λογιστική πρέπει να δηλώνονται ως μη ανακτήσιμα, όταν οι εθνικές αρχές εκτιμούν ότι δεν μπορούν να ανακτηθούν, και να χαρακτηρίζονται μη ανακτήσιμα το πολύ μία πενταετία μετά από την ημερομηνία βεβαίωσης των σχετικών ποσών. Για όλες τις περιπτώσεις μη ανακτήσιμων ποσών άνω των 100 000 ευρώ, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον οι λόγοι μη ανάκτησης ανάγονται στα κράτη μέλη, ζητώντας τους έτσι την απόδοση των σχετικών ποσών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σε περίπτωση δικαστικής προσφυγής ή τμηματικής πληρωμής, η πενταετής προθεσμία αρχίζει το αργότερο από την ημερομηνία έκδοσης οριστικής δικαστικής απόφασης ή την ημερομηνία της τελευταίας πραγματικής πληρωμής²⁴.

21 Σε πρόσφατες ετήσιες εκθέσεις μας²⁵, επισημάναμε αδυναμίες που παραμένουν ανεπίλυτες σχετικά με τη διαχείριση της χωριστής λογιστικής από ορισμένα κράτη μέλη, παραδείγματος χάριν διαγραφή ή καθυστερημένη εγγραφή των οφειλών στο

²⁴ Άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου.

²⁵ Βλέπε τις ετήσιες εκθέσεις μας από το 2012 και εξής, παραδείγματος χάριν σημείο 3.9 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2019, σημείο 4.10 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018, σημείο 4.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017 και σημείο 4.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

λογιστικό σύστημα ή καθυστερήσεις στην είσπραξη των οφειλών. Στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020, οι καταχωρισμένες στη χωριστή λογιστική απαιτήσεις ανέρχονταν συνολικά σε 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ και υπόκειντο σε απομείωση ύψους 892 εκατομμυρίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ποσού των μη ανακτήσιμων δασμών (το 2019, τα συνολικά ποσά ανέρχονταν σε 1,6 δισεκατομμύρια ευρώ και 931 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα)²⁶.

22 Προκειμένου να βελτιωθεί η διαχείριση και να αποφεύγεται η συσσώρευση τόκων υπερημερίας που αφορούν παλαιότερες περιπτώσεις (βλέπε σημεία **14** έως **18**), η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση **(10ετούς) γενικής προθεσμίας για τη διαγραφή των ποσών μη ανακτήσιμων οφειλών από τους σχετικούς χωριστούς λογαριασμούς**, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι περιπτώσεις αξιολογούνται και διευθετούνται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ανεξαρτήτως του εάν εκκρεμεί δικαστική προσφυγή ή πραγματοποιούνται τμηματικές πληρωμές²⁷. Η πρόταση δεν συνοδεύεται από οιαδήποτε εκτίμηση που να καταδεικνύει τη βελτίωση που θα επέφερε η εν λόγω αλλαγή στη διαχείριση των ΠΙΠ.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις προτεινόμενες αλλαγές σχετικά με τη διαχείριση των μη ανακτήσιμων ποσών ΠΙΠ

23 Παρόλο που η προτεινόμενη τροποποίηση θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση των τελωνειακών οφειλών που καταχωρίζονται στη χωριστή λογιστική ΠΙΠ, είναι απίθανο να συμβάλει στην απλούστευση της διαχείρισης των ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη. Η εν λόγω αλλαγή δημιουργεί πρόσθετη επιβάρυνση για την Επιτροπή, καθώς αυτή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσο τα κράτη μέλη φέρουν οικονομική ευθύνη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκκρεμεί δικαστική προσφυγή. Στις περιπτώσεις αυτές, η οριστική απόφαση ενδέχεται να οδηγήσει σε διαγραφή της οφειλής.

24 Κατά την άποψή μας, δεν καταδεικνύεται ο βαθμός στον οποίο οι προτεινόμενες αλλαγές θα καταστήσουν πράγματι περισσότερο αποδοτικά τα συστήματα απόδοσης των ΠΙΠ. Όπως επισημάναμε στις ετήσιες εκθέσεις μας προηγούμενων ετών²⁸, είναι προτιμότερο η Επιτροπή να βελτιώσει τη διαχείριση των σχετικών λογαριασμών αναλαμβάνοντας συνεχή δράση τόσο για την αποσαφήνιση των κανόνων σχετικά με

²⁶ COM(2021) 381 final της 30.6.2021.

²⁷ Άρθρο 13, παράγραφος 2, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων (πέμπτο εδάφιο).

²⁸ Βλέπε σύσταση 4.2 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018, σύσταση 2 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015 και σύσταση 4 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014.

την καταχώριση βεβαιωθέντων τελωνειακών δασμών που δεν έχουν εισπραχθεί, όσο και για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων. Επιπλέον, η Επιτροπή οφείλει επίσης να ενισχύσει την παρακολούθηση των χωριστών λογαριασμών καταρτιζόμενων από τις εθνικές τελωνειακές αρχές.

Πρόταση 1 – Να επανεξεταστεί το ζήτημα της θέσπισης γενικής προθεσμίας για τη διαγραφή των ποσών μη ανακτήσιμων οφειλών από τους χωριστούς λογαριασμούς ΠΙΠ

Καθότι δεν καταδεικνύεται ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων θα καταστήσει περισσότερο αποδοτική τη διαχείριση των ιδίων πόρων σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο, προτείνουμε να επανεξεταστεί το ζήτημα της θέσπισης γενικής προθεσμίας για τη διαγραφή των μη ανακτήσιμων οφειλών από τους χωριστούς λογαριασμούς ΠΙΠ.

Διαδικασίες για την επίλυση διαφορών

25 Ο εν ισχύ κανονισμός για την απόδοση των ιδίων πόρων δεν προβλέπει διαδικασία επανεξέτασης για την επίλυση της απόκλισης απόψεων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής όσον αφορά την απόδοση των ιδίων πόρων. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να ασκήσουν αγωγή για αδικαιολόγητο πλουτισμό ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) προκειμένου να προσβάλουν τις πληρωμές. Στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, τα κράτη μέλη πρέπει να αποδείξουν τον πλουτισμό της Επιτροπής και την ελάττωση της περιουσίας τους· εντούτοις, είναι δυσχερής η προσκόμιση σχετικών αποδείξεων λόγω των εθνικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία που ρυθμίζει το σύστημα των ιδίων πόρων²⁹.

26 Η πρόταση θεσπίζει μια νέα **διαδικασία επανεξέτασης για την επίλυση διαφορών** μεταξύ κράτους μέλους και της Επιτροπής αναφορικά με τους ΠΙΠ και τους βασιζόμενους στον ΦΠΑ ιδίους πόρους³⁰. Η νέα διαδικασία προβλέπει τη διεξαγωγή δομημένου διαλόγου σχετικά με τα αμφισβητούμενα ποσά ώστε να διευκολυνθεί η επίτευξη συμφωνίας. Η διαδικασία επανεξέτασης δεν επηρεάζει την υποχρέωση του

²⁹ Απόφαση του Δικαστηρίου, C-575/18, Τσεχική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, σκέψεις 82 έως 85.

³⁰ Άρθρο 10β, παράγραφος 7, άρθρο 13, παράγραφος 5, και άρθρο 13β της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

κράτους μέλους να καταβάλλει τις εισφορές του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

27 Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ κράτους μέλους και της Επιτροπής όσον αφορά τα ποσά των ΠΙΠ ή τις βασιζόμενες στον ΦΠΑ εισφορές, η πρόταση προβλέπει τη δυνατότητα του κράτους μέλους **να εκφράσει επιφυλάξεις** ως προς τη θέση της Επιτροπής κατά την απόδοση των ιδίων πόρων. Ως εκ τούτου, διακόπτεται η χρονική περίοδος στην οποία προκύπτει ο δεδουλευμένος τόκος³¹. Στο πλαίσιο του τρέχοντος συστήματος, γίνεται ήδη χρήση των εν λόγω «πληρωμών με διατύπωση επιφύλαξης» βάσει των υφιστάμενων πρακτικών.

28 Η πρόταση προβλέπει διαφορετικές ρυθμίσεις της διαδικασίας επανεξέτασης (συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών για την υποβολή αιτημάτων από τα κράτη μέλη και τη διατύπωση παρατηρήσεων από την Επιτροπή) ανάλογα με το είδος των ιδίων πόρων (βλέπε [πίνακα 1](#)).

Πίνακας 1 – Διαδικαστικές διαφορές όσον αφορά τη διαδικασία επανεξέτασης σχετικά με τους βασιζόμενους στον ΦΠΑ ιδίους πόρους και τους ΠΙΠ, όπως αυτή προβλέπεται στην πρόταση

Είδος ιδίου πόρου	Προθεσμία για την υποβολή αιτήματος από τα κράτη μέλη	Αιτιολόγηση του αιτήματος	Προθεσμία για τη διατύπωση παρατηρήσεων από την Επιτροπή
Ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ	2 μήνες	Είναι ΔΥΝΑΤΗ η αιτιολόγηση	3 μήνες
ΠΙΠ	3 μήνες	Είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ η αιτιολόγηση	6 μήνες

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της πρότασης.

29 Ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου³² είχε ήδη θεσπίσει διαδικασία επανεξέτασης αναφορικά με τον ίδιο πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ. Η

³¹ Άρθρο 13α της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

³² Άρθρο 9, παράγραφος 1, σημείο α· βλέπε υποσημείωση 5.

επανεξέταση αυτή ακολουθεί τις ίδιες απαιτήσεις με την προτεινόμενη διαδικασία στο πλαίσιο του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων όσον αφορά τις προθεσμίες που ισχύουν τόσο για την υποβολή του αιτήματος από το κράτος μέλος όσο και για την ανακοίνωση της έκβασης της διαδικασίας από την Επιτροπή, καθώς και το περιεχόμενο της αίτησης. Εντούτοις, η επανεξέταση περατώνεται με απόφαση η οποία εκδίδεται από την Επιτροπή και το κράτος μέλος μπορεί να προσφύγει ενώπιον του ΔΕΕ για την ακύρωσή της. Η ίδια διαδικασία θεσπίστηκε και για τον νέο ίδιο πόρο βασιζόμενο στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου³³. Όπως έχουμε ήδη επισημάνει στο παρελθόν³⁴, το τελευταίο αυτό μέσο παρέχει στα κράτη μέλη μια πρόσθετη δυνατότητα να κινήσουν νομικές διαδικασίες σε περίπτωση διαφωνίας με την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων.

30 Επιπλέον, η πρόταση αναφέρεται στην ανωτέρω υφιστάμενη διαδικασία όσον αφορά τον βασιζόμενο στον ΦΠΑ ίδιο πόρο. Η προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων προβλέπει την αναστολή της επανεξέτασης στην περίπτωση που κράτος μέλος ασκήσει, ενώπιον του ΔΕΕ, προσφυγή για ακύρωση της απόφασης που ενέκρινε η Επιτροπή για την ίδια υπόθεση, δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου³⁵.

31 Στον [πίνακα 2](#) παρουσιάζεται επισκόπηση των διαδικασιών επανεξέτασης σχετικά με τους ιδίους πόρους, οι οποίες προβλέπονται από άλλες εν ισχύ νομικές πράξεις, και των διαφορών τους με τις προβλεπόμενες στην πρόταση διαδικασία.

³³ Άρθρο 9, παράγραφος 4· βλέπε υποσημείωση 7.

³⁴ Σημείο 34 της γνώμης 11/2020 του ΕΕΣ.

³⁵ Άρθρο 13β, παράγραφος 4, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων.

Πίνακας 2 – Σύγκριση μεταξύ των διαδικασιών επανεξέτασης σχετικά με τους ίδιους πόρους οι οποίες προβλέπονται, αφενός, από τις ισχύουσες νομικές πράξεις και, αφετέρου, από την πρόταση

Είδος ίδιου πόρου	Νομική βάση	Διαδικασία που περατώνεται με απόφαση της Επιτροπής	Δυνατότητα για κράτος μέλος να ασκήσει προσφυγή για ακύρωση ενώπιον του ΔΕΕ	Δυνατότητα για κράτος μέλος να ασκήσει αγωγή για αδικαιολόγητο πλουτισμό ενώπιον του ΔΕΕ
Ίδιος πόρος βασιζόμενος στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	Κανονισμός 2021/770	☒	☒	☒
Ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ	Κανονισμός 1553/89	☒	☒	☒
	Πρόταση	☐	☐	☒
ΠΙΠ	Πρόταση	☐	☐	☒

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου και της πρότασης.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις προτεινόμενες διαδικασίες για την επίλυση διαφορών

32 Επιδοκιμάζουμε την προτεινόμενη διάταξη που αφορά τις πληρωμές με διατύπωση επιφύλαξης, η οποία επισημοποιεί υφιστάμενη πρακτική που δεν έχει ακόμη περιληφθεί στον κανονισμό για την απόδοση των ιδίων πόρων. Προκειμένου να είναι αποτελεσματική η διάταξη αυτή, η Επιτροπή πρέπει να καταρτίσει εσωτερικές διαδικασίες διευκρινίζοντας ειδικότερα τη χρήση των εν λόγω πληρωμών, τον τρόπο παρακολούθησής τους και τις περιπτώσεις στις οποίες η αιρεσιμότητα λόγω των επιφυλάξεων που διατυπώνουν τα κράτη μέλη καθιστά τελικές τις πληρωμές.

33 Λαμβάνουμε υπόψη ότι η Επιτροπή πρότεινε την εισαγωγή διαδικασίας επανεξέτασης στο πλαίσιο του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ αυτής και των κρατών μελών σχετικά με την απόδοση των ΠΙΠ και των βασιζόμενων στον ΦΠΑ ιδίων πόρων. Μολονότι η διαδικασία παρέχει

ένα πλαίσιο για τη διεξαγωγή δομημένου διαλόγου προκειμένου τα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή να επανεξετάσει τη θέση της σχετικά με τον υπολογισμό, τη βεβαίωση και την είσπραξη των ιδίων πόρων, δεν διασφαλίζει απαραίτητα την αποτελεσματική επίλυση των διαφορών. Εφόσον η διαδικασία δεν περατώνεται με απόφαση της Επιτροπής, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να κινήσουν νομικές διαδικασίες για την ακύρωσή της. Εντούτοις, δύνανται να ασκήσουν αγωγή για αδικαιολόγητο πλουτισμό ενώπιον του ΔΕΕ στην περίπτωση που πραγματοποιείται πληρωμή με διατύπωση επιφύλαξης.

34 Επιπλέον, η πρόταση συνεπάγεται παραλλήλως ισχύοντες και εν μέρει διαφορετικούς κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες επανεξέτασης σχετικά με τον βασιζόμενο στον ΦΠΑ ίδιο πόρο. Το γεγονός αυτό καθιστά το σύστημα για τη χρηματοδότηση της ΕΕ πολυπλοκότερο, επηρεάζει την ασφάλεια δικαίου και την προβλεψιμότητα αναφορικά με τις πληρωμές των κρατών μελών και ενδέχεται επίσης να δημιουργήσει σημαντική διοικητική επιβάρυνση για την Επιτροπή.

35 Επίσης, επισημαίνουμε ότι η Επιτροπή δεν πρότεινε τη θέσπιση αντίστοιχης διαδικασίας για τον βασιζόμενο στο ΑΕΕ ίδιο πόρο, ο οποίος υπολογίζεται βάσει στατιστικών στοιχείων, όπως και ο νέος ίδιος πόρος που βασίζεται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών. Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ (70 % το 2020).

Πρόταση 2 – Να υποβληθεί πρόταση για μια ενιαία διαδικασία επανεξέτασης για την επίλυση διαφορών σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων

Για τον εξορθολογισμό της διαδικασίας επίλυσης των διαφορών και για τη θέσπιση ενός αποτελεσματικού εργαλείου για την επίλυση των διαφωνιών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, προτείνουμε να καταρτιστεί πρόταση για μια ενιαία διαδικασία επανεξέτασης σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων, με την οποία θα διασφαλίζεται ισορροπία μεταξύ του δικαιώματος υπεράσπισης των κρατών μελών και της δυνητικής διοικητικής επιβάρυνσης της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτό. Πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των επιμέρους πηγών εσόδων και τα αντίστοιχα νομικά πλαίσιά τους. Η Επιτροπή θα μπορούσε να καθορίσει ένα κατώτατο όριο, προκειμένου η διαδικασία επανεξέτασης να μπορεί να κινηθεί μόνο στις περιπτώσεις οι οποίες έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις, έτσι ώστε να μην επιβαρύνεται

αδικαιολόγητα η διαχείριση των ΠΙΠ λόγω του σημαντικού αριθμού των επιμέρους υποκείμενων χαμηλής αξίας πράξεων.

Συνέπεια των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση διαφορετικών ιδίων πόρων

36 Επισημαίνουμε ότι οι προβλεπόμενοι από την πρόταση κανόνες για τη διαχείριση των ιδίων πόρων δεν συνάδουν πάντοτε με τους κανόνες που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου (που αφορά τους ιδίους πόρους που βασίζονται στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών) και τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου (που αφορά τον βασιζόμενο στον ΦΠΑ ίδιο πόρο). Οι εν λόγω κανόνες αφορούν τη διάταξη με την οποία επιτρέπονται οι προκαταβολές από τα κράτη μέλη (βλέπε σημείο **10**), τη διάταξη σχετικά με την αναβολή της ημερομηνίας απόδοσης των προσαρμογών (βλέπε σημείο **11**), τη διάταξη που αφορά το κατώτατο όριο για την παραίτηση από τους τόκους υπερημερίας (βλέπε σημείο **14**), καθώς και τη διάταξη αναφορικά με τις διαδικασίες για την επίλυση διαφορών (βλέπε σημεία **25** έως **31**).

37 Στην πρόταση, η Επιτροπή εκτιμά ότι πρέπει στο μέλλον να συγχωνευθούν όλες οι σχετικές με την απόδοση των ιδίων πόρων διατάξεις κατά την εισαγωγή νέων πηγών εσόδων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη διοργανική συμφωνία για το ΠΔΠ 2021-2027³⁶. Λαμβάνουμε υπόψη τον στόχο αυτό, ωστόσο εκφράζουμε τη λύπη μας για το γεγονός ότι η εν λόγω πρόταση δεν προβλέπει τη συγχώνευση όλων των σχετικών με την απόδοση των ιδίων πόρων διατάξεων. Επαναλαμβάνουμε ότι η ύπαρξη ενός και μόνο κανονισμού, ο οποίος θα περιλαμβάνει το σύνολο των διατάξεων για τους ιδίους πόρους, θα απλούστευε το σύστημα και θα το καθιστούσε περισσότερο διαφανές³⁷.

³⁶ Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και για τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΕΕ L 4331 της 22.12.2020, σ. 28).

³⁷ Σημείο 12 της γνώμης 5/2018 του ΕΕΣ.

38 Στο **παράρτημα** παρατίθενται οι αλλαγές που εισηγούμαστε σε ορισμένες διατάξεις της πρότασης. Οι προτάσεις μας αφορούν μερικά από τα ζητήματα που προαναφέρθηκαν, καθώς και ένα συντακτικό ζήτημα ήσσονος σημασίας.

Συμπέρασμα

39 Κατά την άποψή μας, η πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων συνιστά θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της βελτίωσης του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Επισημοποιεί ορισμένες υφιστάμενες πρακτικές, όπως η δυνατότητα προκαταβολής (βλέπε σημείο **12**), και ενισχύει ως έναν βαθμό την προβλεψιμότητα όσον αφορά τη διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων, ιδίως αναβάλλοντας την προθεσμία για τις προσαρμογές των πόρων που αποδόθηκαν κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη (βλέπε σημείο **13**). Αυτό ενδέχεται να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση. Με την πρόταση θεσπίζεται επίσης μια διαδικασία για την επίλυση διαφορών η οποία δεν προβλεπόταν στο παρελθόν, ήτοι μια διαδικασία η οποία προβλέπει τη διεξαγωγή δομημένου διαλόγου για τα αμφισβητούμενα ποσά και αποσκοπεί στη διευκόλυνση της επίτευξης συμφωνίας (βλέπε σημείο **33**).

40 Ωστόσο, εντοπίσαμε σειρά μειονεκτημάτων. Λίγα είναι τα κράτη μέλη που μπορεί να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη από την επέκταση σε παλαιότερες περιπτώσεις της επιβολής ανώτατου ορίου στην προσαύξηση των τόκων υπερημερίας, λόγω του σημαντικού ύψους των δυνητικά εμπλεκόμενων ποσών (βλέπε σημείο **18**). Οι διαδικασίες που προτείνονται για την επίλυση διαφορών σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων διαφέρουν από τους κανόνες που προβλέπονται σε άλλους ισχύοντες κανονισμούς που αφορούν τους βασιζόμενους στον ΦΠΑ ιδίους πόρους και τον νέο ίδιο πόρο που βασίζεται σε μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών (βλέπε σημείο **34**).

41 Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των υφιστάμενων διατάξεων του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων δεν τεκμηριώνονται επαρκώς, κάτι που σημαίνει ότι δεν μπορεί να αποδειχθεί ο αντίκτυπός τους στην αποδοτικότητα της απόδοσης των ιδίων πόρων. Αυτό αφορά τη δημιουργία κεντρικών λογαριασμών ταμειακών διαθεσίμων (βλέπε σημείο **09**) και την τροποποίηση των κανόνων που διέπουν τη διαχείριση των μη ανακτήσιμων ποσών ΠΙΠ (βλέπε σημείο **23**). Μας λυπεί επίσης το γεγονός ότι η πρόταση δεν προβλέπει τη συγχώνευση όλων των διατάξεων σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων (βλέπε σημείο **37**).

42 Ως εκ τούτου, πιστεύουμε ότι η νομοθετική πρόταση θα μπορούσε να βελτιωθεί μέσω:

- της επανεξέτασης της πρότασης για τη θέσπιση γενικής προθεσμίας για τη διαγραφή των ποσών μη ανακτήσιμων οφειλών από τους χωριστούς λογαριασμούς ΠΙΠ, και
- της περαιτέρω αναθεώρησης των διαδικασιών για την επίλυση διαφορών, προτείνοντας μια ενιαία διαδικασία επανεξέτασης για τους ίδιους πόρους.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Τμήμα V, του οποίου προεδρεύει ο Tony Murphy, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, στις 22 Σεπτεμβρίου 2021.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner Lehne

Πρόεδρος

Παράρτημα – Προτεινόμενες από το ΕΕΣ αλλαγές στην πρόταση της Επιτροπής

Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ [COM(2021) 327 final της 25.6.2021, 2021/0161(NLE)]

Προτεινόμενη διάταξη	Προτεινόμενες από το ΕΕΣ αλλαγές	Σχόλια
Άρθρο 13, παράγραφος 2	Πρέπει να διατηρηθεί το κείμενο της ισχύουσας διάταξης.	Προτείνουμε να επανεξεταστεί το ζήτημα της θέσπισης γενικής προθεσμίας 10 ετών για τη διαγραφή των ποσών μη ανακτήσιμων οφειλών από τους χωριστούς λογαριασμούς ΠΙΠ (βλέπε σημεία 19 έως 24 και την πρόταση 1).
Άρθρο 13β	Πρέπει να αναδιατυπωθεί η προτεινόμενη διάταξη, προκειμένου να θεσπιστεί μια ενιαία διαδικασία επανεξέτασης για την επίλυση διαφορών σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων.	Πρέπει να υποβληθεί πρόταση για μια ενιαία διαδικασία επανεξέτασης σχετικά με την απόδοση των ιδίων πόρων, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των επιμέρους πηγών εσόδων και τα αντίστοιχα νομικά πλαίσιά τους (βλέπε σημεία 25 έως 35 και την πρόταση 2).

Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ [COM(2021) 327 final της 25.6.2021, 2021/0161(NLE)]

Προτεινόμενη διάταξη	Προτεινόμενες από το ΕΕΣ αλλαγές	Σχόλια
Άρθρο 13β, παράγραφος 2	«Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από την παραλαβή της αίτησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, ανακοινώνει [...]».	Η προτεινόμενη διαδικασία επανεξέτασης αφορά τους ΠΙΠ. Προς αποφυγήν ασαφειών, προτείνουμε να διευκρινισθεί ότι η εν λόγω διαδικασία αφορά το άρθρο 13, παράγραφος 5, της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού για την απόδοση των ιδίων πόρων. Ομοίως, η Επιτροπή ανέφερε το άρθρο 10β, παράγραφος 7, στη διάταξη που εισήγαγε για αντίστοιχη διαδικασία σχετικά με τους ιδίους πόρους που βασίζονται στον ΦΠΑ στην τελευταία πρόταση του άρθρου 13β, παράγραφος 2: «Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ κράτους μέλους και της Επιτροπής αναφορικά με το άρθρο 10β παράγραφος 7, η Επιτροπή ανακοινώνει [...]». Η πρόταση αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη σε συνδυασμό με τα ανωτέρω σχόλια σχετικά με το άρθρο 13β.